

Minister Klimatu i Środowiska

DOP-WŚ.050.9.2025.PP
3617892.14470020.11649953
Warszawa, 21-02-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację o nr K10INT7647 Pana Posła Bronisława Foltyna w sprawie rezerwatu Skarpa Wiślicka i braku planu ochrony dla tego rezerwatu proszę przyjąć poniższe informacje.

Rezerwat przyrody Skarpa Wiślicka utworzono w 1996 r. Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1996 r. Nr 75, poz. 688). Zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z 11 lipca 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Skarpa Wiślicka” (Dz. Urz. Woj. Śląsk. Nr 116, poz. 2346), celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych drzewostanów bukowych oraz zbiorowisk łągowych o charakterze naturalnym wraz z całym bogactwem gatunkowym flory i fauny.

Dopuszczenie w formie planu ochrony bądź zadań ochronnych wykonywanie działań w rezerwacie przyrody, w tym odstrzałów redukcyjnych lub nawet polowań, każdorazowo rozpatrywane jest wyłącznie w kontekście potrzeb w realizacji ustalonego celu ochrony rezerwatu. Na terenie województwa śląskiego odstrzał redukcyjny zwierzyny, prowadzony jest wyłącznie w jednym rezerwacie przyrody – Żubrowisko. To jednak rezerwat faunistyczny, którego celem ochrony jest zapewnienie warunków umożliwiających bytowanie populacji żubrów. Odstrzał redukcyjny zapobiega tam koncentracji zwierzyny łownej, zmniejszając konkurencję pokarmową i zagrożenie epizootyczne dla żubrów. Ograniczane są populacje jeleni, danieli i dzików, przy czym w przypadku dzików, ze względu na konieczności walki z rozprzestrzeniającym się u dzików wirusem afrykańskiego pomoru świń (ASF), w tym roku nie planuje się określania limitu osobników do odstrzału.

Faktem jest, że zarówno dziki jak i inna zwierzyna leśna wykorzystują tereny rezerwatów przyrody jako swoje ostoje, w których mają zapewniony spokój i jest to też zupełnie naturalna i pożądana funkcja rezerwatów w odniesieniu do potrzeb zwierząt. Nieudostępny dla społeczeństwa (w tym myśliwych) i nieużytkowany gospodarczo kompleks leśny rezerwatu Skarpa Wiślicka z całą pewnością stanowi miejsce coraz większej koncentracji zwierzyny, w tym dzików, podobnie jak inne tego typu obiekty w województwie. Sytuację tę determinuje położenie tego obiektu, pomiędzy drogą szybkiego ruchu, a zabudową mieszkaniową. Nie bez znaczenia jest także fakt, że zabudowa jednorodzinna sukcesywnie postępuje i zwiększa swoją powierzchnię, zajmując kolejne tereny zielone wsi Wiślica, a zatem zwiększa się też liczba sytuacji konfliktowych. Na

powyższe nakłada się także generalny wzrost populacji dzików pomimo zintensyfikowanego odstrzału związanego ze zwalczaniem ASF.

Zgodnie z uchwałą nr VI/39/13/2021 Sejmiku Województwa Śląskiego z 13 grudnia 2021 r. w sprawie podziału województwa śląskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii, teren wsi Wiślica leży w granicach polnego obwodu łowieckiego nr 181 podlegającego Zarządowi Okręgowemu Polskiego Związku Łowieckiego w Bielsku-Białej. Obwodem gospodaruje koło łowieckie Dębowiec, jednak rezerwat Skarpa Wiślica nie jest włączony do granic obwodu z mocy prawa, tj. zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, 1940) w rezerwach przyrody zabrania się „polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody”.

Odpowiadając na zadane w interpelacji pytania uprzejmie informuję, że:

1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach nie planuje podejmowania działań związanych z eliminacją dzików na terenie rezerwatu przyrody Skarpa Wiślicka z uwagi na brak uzasadnienia w realizacji (utrzymania, osiągnięcia) ustalonego celu ochrony dla tego rezerwatu przyrody. W świetle informacji przedstawionych w interpelacji, zasadnym wydaje się rozważenie ewentualne zwiększenie odstrzału dzików w granicach obwodu łowieckiego nr 181. Działanie to wpisywałoby się także w kierunek zwalczania ASF. Decyzja w tej sprawie leży jednak po stronie Polskiego Związku Łowieckiego.

2. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach nie ma prawnych możliwości rekompensowania strat zaistniałych w wyniku działalności dzików (zwierzyna łowna) na terenie poza rezerwatem przyrody. Jedyną sytuacją, w której regionalny dyrektor ochrony środowiska ma obowiązek wypłaty odszkodowania za szkody spowodowane przez zwierzęta łowne jest powstanie tych szkód bezpośrednio na terenie rezerwatu przyrody (art. 126 ust. 7 ww. ustawy o ochronie przyrody), w obrębie gruntów własności prywatnej, które objęte zostały ochroną krajobrazową i są wykorzystywane gospodarczo (art. 15 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy) - sytuacja ta nie ma miejsca w przedmiotowym przypadku. Zgodnie z art. 126 ust. 1 cyt. ustawy Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez: żubry, wilki, rysie, niedźwiedzie i bobry. Dziki jak i inna zwierzyna leśna jest własnością Skarbu Państwa, a odszkodowania za szkody spowodowane przez te zwierzęta, w granicach obwodu łowieckiego, ponosi Polski Związek Łowiecki, w przypadku obwodu nr 181 jest to koło łowieckie Dębowiec.

3. Wpływ na tempo oraz kolejność ustanawiania planów ochrony dla rezerwatów przyrody w woj. śląskim (obecna ich liczba to 68) ma wiele czynników, np. potrzeba zlecenia wykonania dokumentacji przyrodniczej do planu ochrony, czas trwania samej procedury tworzenia i zatwierdzania planu wynikająca z obecnych przepisów prawa (udział społeczeństwa, opinie, uzgodnienia), możliwości kadrowe i finansowe. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach opracowuje plany ochrony dla rezerwatów, tym niemniej w pierwszej kolejności przygotowywane, a następnie ustanawiane są one tam gdzie na całym terenie rezerwatu istnieje możliwość wprowadzenia ochrony ścisłej. W następnej kolejności planowaniem ochrony obejmowane są rezerwaty wymagające lub prawdopodobnie wymagające prowadzenia działań z zakresu ochrony czynnej. W związku z tym, do czasu ustanowienia planu ochrony, możliwym jest wydanie zarządzenia ustalającego zadania ochronne, zgodnie z art. 22 ust. 2 pkt 2 cyt. ustawy, które co do zasady określają działania równorzędnie do planu ochrony jednak w mniejszym czasookresie i najczęściej w mniejszym rozmiarze. Zadania dla rezerwatu Skarpa Wiślicka ustanowiono Zarządzeniem Nr 25 / 2024 z dnia 31 grudnia 2024 r. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Skarpa Wiślicka. Zarządzenie to

weszło w życie 15 stycznia 2025 r. i będzie obowiązywać do 14 stycznia 2030 r. zatem jest to dokument obowiązujący. Będąc w obowiązku prawnym kierować się ustalonym celem ochrony dla rezerwatu przyrody Skarpa Wiślicka w ramach tego zarządzenia nie znaleziono podstaw do dopuszczenia zarówno polowań jak i odstrzałów redukcyjnych.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM